

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 15. maja 2023. godine
Ref.br.:RK 2174/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI76/22

Podnosilac

Admir Salih

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Pml. br. 50/2022 od 28. februara 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Admir Salihu iz sela Baks opština Srbica (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Ramë Gashi, advokat u Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Pml. br. 50/2022] od 28. februara 2022. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud) u vezi sa presudom [PA1 br. 1306/2021] od 15. decembra 2021. godine Apelacionog suda Kosova, (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i presudom [P. br. 2643/17] od 13. septembra 2021. godine Osnovnog suda u Prištini, Odeljenje za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena prava i osnovne slobode koje su zagarantovane, članom 65 [Nadležnosti Skupštine], članom 7. [Vrednosti], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 54. [Sudska zaštita prava] i članom 55. [Ograničenje osnovnih prava i sloboda] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) kao i načelo pravne sigurnosti.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 2. jula 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 10. maja 2022. godine, predsednica Suda, je Odlukom [GJR.KI72/22] imenovala sudiju Safet Hoxha za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radomira Labana (predsedavajući), Remzie Istrefi Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
7. Dana 7. jula 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od njega da dostavi Sudu ovlašćenje o zastupanju za zastupnika. Istog dana, jedna kopija zahteva je poslata i Vrhovnom Sudu.
8. Dana 19. jula 2022. godine, za podnosilac zahteva je podneo Sudu ovlašćenje o zastupanju za zastupnika.
9. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, pri čemu je počeo njegov mandat u Sudu.
10. Dana 27. decembra 2022. godine, Sud je od podnosioca zahteva tražio da dostavi Sudu, presudu broj P.nr.384/19, Osnovnog suda u Prištini-Ogranak u Podujevo od 26. marta 2021 godine, Presudu broj P.nr.2805/19, Osnovnog suda u Prištini–Opšti departman-Krivično odeljenje od 16. novembra 2021 godine i presuda broj P.nr.614/19, Osnovnog suda u Prištini, Ogranak u Lipljanu od 26. novembra 2019. godine, presude na koje se u svom zahtevu poziva.

11. Dana 30. januara 2023. godine, podnosilac zahteva je priložio Sudu tražene presude Osnovnih sudova.
12. Dana 12 aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Iz spisa predmeta proizilazi da se podnosilac zahteva nalazi na izdržavanju zatvorske kazne izrečene presudom [P.nr.2643/17] Osnovnog suda od 13. septembra 2021. godine.
14. Dana 23. februara 2016. godine, podnosilac zahteva je bio jedan od aktera saobraćajne nesreće sa smrtnim ishodom.
15. Dana 17. maja 2017. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo) podiglo je optužnicu [PP.II.nr.1251/17] protiv podnosioca zahteva, zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično delo „Ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 378. stav 9. u vezi sa stavom 1.“ Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK).
16. Dana 13. septembra 2021. godine, Osnovni sud je, presudom [P.nr.2643/17] proglasio krivim podnosioca zahteva za izazivanje saobraćajne nesreća čime je izvršio krivično delo izvršio krivično delo Ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 378. st. 9, u vezi st. 1 KZRK-a, izrekavši mu kaznu zatvora od 3 (tri) godine i dodatnu kaznu prema članu 62 st. 1 i 2, pod stav 2.5 KZRK-a zabrana upravljanja vozilom u trajanju od 2 (dve) godine, nakon pravnosnažnosti ove presude, koja će se obračunati nakon izdržane kazne zatvora.
17. Osnovni sud je obrazložio da se u radnjama podnosioca zahteva *“manifestuju svi objektivni i subjektivni elementi krivičnog dela Ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 378. stav 9. u vezi sa stavom 1. KZRK-a, jer [...] je utvrđeno da je optuženi krivično delo izvršio iz nehata, te je suprotno članu 54. ZBDSK-a doveo u opasnost živote ljudi, nije prilagođavao brzinu vozila, nakon što je prošao raskrslu, dok je na semaforu bilo upaljeno žuto svetlo, iako je nakon toga izvršio naglo kočenje pošto se kretao minimalnom brzinom od 92.73 km/h, na putu gde je ograničenje brzine bilo 60 km/h, svojim vozilom udario pešakinju-povređenu, sada pokojnu, B. C., koja je prešla put van pešačkog prelaza, koja je od udarca preminula na licu mesta, pa je sud utvrdio da je optuženi krivično odgovoran, jer ne postoje okolnosti koje isključuju njegovu krivičnu odgovornost.“*
18. Dana 30. septembra 2021. godine, podnosilac zahteva je protiv presude [P.nr.2643/17] od 13 septembra 2021 godine Osnovnog suda izjavio žalbu Apelacionom sudu zbog, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog povrede krivičnog zakona i zbog odluke o sankciji. U svojoj žalbi podnosilac zahteva je predložio Apelacionom sudu da poništi prvostepenu presudu i predmet vrati osnovnom sudu na ponovno suđenje i odlučivanje, ili da se istu presuda preinači što se tiče odluci o krivičnoj sankciji, izricanju blažu kaznu, adekvatnu konkretnim okolnostima uzroka udesa i sudskoj praksi za slične slučajeve.
19. Dana 15. decembra 2021. godine, Apelacioni sud je, presudom [PA1.nr.1306/21], odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i u potpunosti potvrdio presudu [P.nr.2643/17] od 13 septembra 2021 godine Osnovnog suda, za koju je utvrdio je činjenično stanje pravilno utvrđeno, da nije prvostepena presuda zahvaćena povredom odredaba krivičnog postupka i materijalnog prava i da je izrečena kazna pravedno i potpuno odmerena.

20. Što se tiče navoda podnosioca u vezi sa pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u prvostepenoj presudi u obrazloženju presude Apelacioni sud je ocenio da je, *“ Prvo stepeni sud iz izvedenih dokaza na glavnom pretresu, odnosno iz iskaza svedoka koje su predložile stranke, kao i materijalnih dokaza a posebno iz mišljenja i zaključka veštaka saobraćaja Inž. F. B. od 17.04.2017. godine na kraju veštačenja je konstatovao da se vozač vozila „Fiat Punto“ pre udesa kretao iz pravca Prištine ka Kosovu Polju i da je na tom delu puta ograničenje brzine 60 km/ h dok je vozač vozila Fiat imao minimalnu brzinu od 92.73 km/h pre početka kočenja dok je na semaforu bilo upaljeno žuto svetlo i da je vozač poštovao ograničenje brzine od 60 km/h stao bi pre raskrsnice u žutom vremenskom intervalu od 4 sekundi, udes ne bi bilo izazvan i da radnja pešakinje tokom prelaska puta van pešačkog prelaza ne bi bila doprinos nezgodi. Dakle, ocenom saobraćajnog veštačenja, prvostepeni sud je pravilno i potpuno potvrdio činjenično stanje da je optuženi izvršio krivično delo ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 378. stav 9. u vezi sa st. 1 KZRK-a, i usled vožnje brže nego što je dozvoljeno, došlo je do nesreće sa fatalnim posledicama za sada pokojnu B. C.”.*
21. Što se tiče navoda podnosioca u vezi sa povredom krivičnog zakona i zbog odluke o sankciji prvostepenom presudom, u obrazloženju presude Apelacioni sud je ocenio da je, *“ Prema oceni Krivičnog veća Apelacionog suda Kosova, prvo stepeni sud je u slučaju izricanja kazne zatvora i dopunske kazne optuženom A. S. ocenio sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti u smislu članova 69. i 70. KZRK-a koje utiču na vrstu i visinu kazne i da su pravedno i potpuno ocenjene, stoga Apelacioni sud Kosova smatra da će u ovom slučaju sa izrečenom kaznom zatvora i dopunskom kaznom od strane prvog suda svrha izrečene kazne zatvora ostvarena je kazna predviđena članom 38. KZRK-a, odnosno da se utiče na optuženog da ubuduće ne čini krivična dela, vrši njegovu rehabilitaciju, kao i utiče na podizanje morala i jačanje obaveze poštovanja zakona, pa je zbog toga odbio kao neosnovane žalbene navode branioca optuženog u vezi sa ovom žalbenom osnovom”.*
22. Dana 27. januara 2022. godine, podnosilac zahteva je protiv presude [PA1.nr.1306/21] Apelacionog suda od 15. decembra 2021. godine podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu zbog povreda odredaba zakona o krivičnog postupka, povreda odredaba Krivičnog zakonika i zbog drugih povreda odredaba krivičnog postupka koje su uticale na zakonitost sudske odluke, tvrdeći da je nije pravilno utvrđeno činjenično stanje i nije jasno odmeren stepen odgovornosti podnosioca zahteva u počinjenom krivičnom delu, da nisu uzete olakšavajuće okolnosti prilikom odmeravanja izrečena kazna podnosiocu zahteva i da obrazloženja sudova nisu adekvatna i u skladu sa dosadašnjom sudskom praksom.
23. Dana 28. februara 2022. godine, Vrhovni sud je, presudom [Pml. br. 50/2022], odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva, potvrdivši u potpunosti presude Osnovnog i Apelacionog suda.
24. Što se tiče navoda podnosioca zahteva da nije pravilno utvrđeno činjenično stanje, da nije jasno odmeren stepen odgovornosti podnosioca zahteva u počinjenom krivičnom delu kao i da kvalitetu obrazloženja presude prvostepenog sudova nije zadovoljavajućeg kvaliteta, Vrhovni sud je obrazložio, *“ Nalaz Vrhovnog suda u vezi sa ovim zahtevom je da se radi o utvrđivanju činjeničnog stanja, dok se u skladu sa članom 432 stav 2 ZKPK-a za ovaj pravni osnov zahtev ne može primeniti. Međutim, pošto ne opravdanje sadržine veštačenja, ne opravdavanje ocene dokaza prema zakonskim zahtevima člana 361. stav 2. ZKPK-a i primedbi koji su ostali bez pravne ocene, u zahtevu se navode kao bitna povreda odredaba postupka, ovaj sud je ih ocenio ali je našao da isti nisu osnovani, iz sledećih razloga: Prvostepeni sud ne samo da je izneo sadržaj formalnih i materijalnih*

dokaza koje je sproveo, već je i opširno obrazložio razloge zbog kojih je doneo takvu odluku (str. 6, 7 i 8 prvo stepene presude). Naime, odbrana, iskaz svedoka B. Sh.-suvozač osuđenika, razlikovala se od materijalnih dokaza i nalaza veštačenja, samo po tome što je na raskrsnici osuđeni prošao zeleno svetlo i vozio brzinom od 60-70 km/h. Osuđeni nije pružio odbranu na glavnom pretresu, a sud u presudi nije naveo njegovu odbranu (takvi iskazi su davani tokom policijskog saslušanja). Međutim, veštak je, na osnovu materijalnih dokaza a posebno video snimka semafora, utvrdio da je on kod semafora neposredno pre udesa, prošao na žuto svetlo i u trenutku udesa vozio brzinom od 92.73 km/h iako je brzina bila ograničena na 60 km/h. Veštak nije zanemario prelazak puta od strane pešakinje na mesto gde je prelaz zabranjen, ali je utvrdio da je žuto svetlo na semaforu trajalo 4 sekunde, rastojanje između pešakinje i automobila u trenutku kada je ona krenulo da prelazi put bila je preko 51 m, pešaku je bilo potrebno vreme od 2 sekunde da pređe ovaj deo puta i došlo se do zaključka da ne bi došlo do kontakta između vozila i pešakinje, u slučaju da je osuđeni vozio brzinom kojom je dozvoljeno tako da pešakinja nije doprinela nastanku udesa. U prvo stepenoj presudi ne nedostaje obrazloženje ovih bitnih činjenica i za svaki deo presude daju se obrazloženja i pravni razlozi”.

25. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o načinu odmeravanje kazne, Vrhovni sud je obrazložio, “odluke o kazni po ovom vanrednom pravnom leku može se pobijati samo ako je u ovom delu presude učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka koja bi se mogla dovesti u vezu sa odsustvom ili nejasnoćom razloga u vezi sa odlukom o kazni. U konkretnom slučaju u zahtevu se navodi da postojeće olakšavajuće okolnosti nisu adekvatno ocenjene i mnoge druge olakšavajuće okolnosti, čijom ocenom bi se opravdala izricanje blaže kazne. Vrhovni sud je utvrdio da se težina kazne, kao što je ovde slučaj, ne može osporiti zahtevom za zaštitu zakonitosti, sve dok nisu učinjene druge povrede, jer je to po diskrecionom pravu suda koji je doneo odluku.”.

Navodi podnosioca

26. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu povređena prava zagarantovana članom 65 [Nadležnosti Skupštine], članom 7. [Vrednosti], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 54. [Sudska zaštita prava] i članom 55. [Ograničenje osnovnih prava i sloboda]] Ustava kao i načelo pravne sigurnosti.
27. U vezi sa navodnim povredama članova Ustava podnosilac zahteva ne obrazlaže kao je do njih došlo već ih samo dovodi u vezu sa pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem, pogrešnom primenom zakona kao i kršenjem načela pravne sigurnosti zbog neujednačenosti sudske prakse u sličnim slučajevima.
28. U vezi sa tvrdnjama o pogrešno utvrđenim činjeničnim stanju podnosilac zahteva između ostaloga navodi, „Provera činjeničnog stanja u slučaju izvršenja ovih radnji, obično se vrši na osnovu saobraćajnih veštačenja koja se rade posebno radi razjašnjenja činjenica za sud, stoga je prva tvrdnja ovog zahteva koja treba da se adresira proveravanje činjenično stanje od strane sudskih instanci, gde isti u nekim slučajevima samo opisuje sadržaj veštačenja tvrdeći da je proveravao činjenično stanje, ali ova potvrda ovog stanja ne ispunjava minimalne standarde propisane članom 370. Zakonika o krivičnom postupku, pri čemu je u stavovima 6, 7. i 8. i gore navedeni član vrlo jasno precizira šta treba da sadrži obrazloženje presude prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja“.

29. U vezi sa tvrdnjama o pogrešnoj primenom zakona podnosilac zahteva između ostalog navodi da nisu uzete olakšavajuće okolnosti prilikom odmeravanja kazne podnosiocu zahteva i da je na taj način podnosiocu zahteva pogrešno odmerene kazna koja je po mišljenu podnosica zahteva trebala da bude ispod zakonskog minimuma.
30. U vezi sa navodnom o kršenju načela pravne sigurnosti zbog neujednačenosti sudske prakse u sličnim slučajevima podnosilac zahteva navodi, „*sud je izrekao visoku kaznu sa sudskom praksom mom branjeniku, ne na osnovu bilo kakvih otežavajućih okolnosti i uz pretpostavku da je svrha kazne navodno ostvarena, pri čemu se stvara linija kontradiktornosti između obrazloženja i date izreke, gde iz ovih razloga obrazloženje dato u prvo stepenom rešenju, iako overeno u drugo stepenom postupku, ne ispunjava standarde potpunog obrazloženja definisanog Zakonikom o krivičnom postupku, tačnije članom 370. stav 6, 7 i 8.*“.
31. U svetlu navoda o kršenju načela pravne sigurnosti i neujednačenosti sudske prakse podnosilac zahteva navodi presude redovnih sudova, presudu broj P.nr.384/19, Osnovnog suda u Prištini-Ogranak u Podujevo od 26. marta 2021 godine, Presudu broj P.nr.2805/19, Osnovnog suda u Prištini–Opšti departman- Krivično odeljenje od 16. novembra 2021 godine i presuda broj P.nr.614/19, Osnovnog suda u Prištini, Ogranak u Lipljanu od 26. novembra 2019. godine.
32. Podnosilac zahteva na kraju traži od Suda da,
*„I. DA PROGLASI ovaj zahtev prihvatljivim.
II. DA PROGLASI Presudu Vrhovnog suda sa brojem Pml.nr.50/ 2022, suprotnom Ustavu Republike Kosova i njegovim principima;
III. DA PROGLASI NEVAŽEĆOM Presudu Vrhovnog suda broj Pml.nr.50/2022;
IV. DA SE NALAŽE da se ova presuda dostavi strankama u skladu sa članom 20.4 Zakona, da se objavi u Službenom listu;
v. Ova presuda stupa na snagu odmah po objavljivanju.“.*

Relevantne ustavne odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 7 [Vrednosti]

1. Ustavni red Republike Kosovo se zasniva na načelima slobode, mira, demokratije, jednakosti, poštovanja ljudskih prava i sloboda i vladavine zakona, nediskriminacije, imovinskog prava, zaštite sredine, društvenog prava, pluralizma, podele državne vlasti i tržišne ekonomije.

2. Republika Kosovo obezbeđuje jednakost polova kao osnovnu vrednost za razvoj demokratskog društva, jednake mogućnosti učešća žena i muškaraca u politički, ekonomski, društveni i kulturni život i sve ostale oblasti društvenog života.

[...]

Član 24 [Jednakost pred zakonom]

1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.

2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.

3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovesti samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.

[...]

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.

4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.

5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.

6. Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.

7. Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike.

[...]

Član 54

[Sudska Zaštita Prava]

Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.

Član 55

[Ograničenje Prava i Osnovnih Sloboda]

1. Prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom, se jedino mogu ograničiti zakonom.
2. Prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom, se mogu ograničiti samo do onih mera koje su neizbežne, kako bi se u otvorenom i demokratskom društvu ispunio cilj, radi kojeg je dozvoljeno ograničenje.
3. Ograničenja garantovanih prava i osnovnih sloboda garantovanih ovim Ustavom, se ne mogu sprovoditi u druge svrhe, osim onih zbog kojih su određena.
4. U slučaju ograničavanja ljudskih prava i sloboda i sprovođenja istih, sve institucije javne vlasti, a posebno sudovi, su dužni da se posvete suštini prava koje se ograničava, značaju cilja ograničenja, prirodi ograničenja, odnosu ograničenja sa ciljem koji se želi postići, kao i razmatranju mogućnosti realizovanja tog cilja sa što blažim ograničenjima.
5. Ograničenje prava i sloboda garantovanih ovim Ustavom, na nijedan način ne sme da ospori suštinu garantovanih prava.

Ocena prihvatljivosti zahteva

33. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
34. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. . Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

35. Sud dalje razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48 i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1 Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48

[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta ...”.

36. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana u smislu člana 113.7 Ustava; osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno presudu [Pml. br. 50/2022] od 28. februara 2022. godine Vrhovnog suda; iscrpeo je sva pravna sredstva na raspolaganju prema članu 113.7 Ustava i članu 47.2 Zakona; naglasio je prava zagwarantovana Ustavom za koja navodi da su mu povređena u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa zakonskim rokom od 4 (četiri) meseca kao što je propisao u članu 49. Zakona.
37. Međutim, pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti], odnosno u stavu (2) pravila 39 Poslovnika, koje propisuje:
- (2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.*
38. Sud podseća da gore navedeno pravilo, zasnovano na sudskoj praksi ESLJP-a i sudskoj praksi Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljive iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu 2 pravila 39 Poslovnika (vidi, slučajeve Suda: [K104/21](#), podnositeljka zahteva: *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26; i [K1175/20](#), podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
39. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, tačnije, koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“, i specifičnosti gore navedene četiri kategorije navoda kvalifikovani kao „očigledno neosnovani“, Praktični vodič ESLJP-a o kriterijumima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; deo III. Neprihvatljivost zasnovana na meritumu; A. Očigledno neosnovani zahtevi, stavovi 255 do 284; vidi takođe slučaj [K104/21](#), gore citiran, stav 27, i slučaj: [K1175/20](#), gore citiran, stav 38).
40. U tom smislu i u daljem tekstu, ocenjujući da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj će oceni, Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredaba ljudskih

prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarrantovane Ustavom (vidi, slučaj: [KI04/21](#), gore citiran, stav 28).

41. Okolnosti konkretnog slučaja se odnose na saobraćajnu nesreću u kojoj je jedan od učesnika bio i podnosilac zahteva. Zbog osnovane sumnje da je izazvao ovu saobraćajnu nesreću osnovno tužilaštvo je podiglo je optužnicu [PP.II.nr.1251/17] protiv podnosioca zahteva, stavljajući mu na teret da je izvršio krivično delo „*Ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 378. stav 9. u vezi sa stavom 1.*“ KZRK. Nakon toga je podnosioca zahteva Osnovni sud oglasio krivim za izazivanje saobraćajne nesreća i osudio na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 3 (tri) godina. Podnosilac zahteva se žalio Apelacionom sudu u vezi sa kaznom Osnovnog suda, a žalba je odbijena, kao neosnovana. Protiv odluke Apelacionog suda, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu, koji je poslednje navedeni odbio.
 42. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom Vrhovnog suda povređena prava zagarrantovana, članom 65 [Nadležnosti Skupštine], članom 7. [Vrednosti], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 54. [Sudska zaštita prava] i članom 55. [Ograničenje osnovnih prava i sloboda] Ustava.
 43. Sud primećuje da podnosilac zahteva nije tačno precizirao i obrazložio kao je do konkretnih povreda članova ustava došlo, već samo iznosi navode da su redovni sudovi povredili zakonske odredbe, odnosno da su povredili više članova Zakona o krivičnom postupku Kosova (u daljem tekstu ZKPK) i više članova KZRK-a, jer je, kako on navodi, činjenično stanje nije pravilno ustanovljeno odnosno veštačenjem nije tačno utvrđen stepen odgovornosti podnosioca zahtev i da odmeravanje kazne nije bilo u skalu sa dosadašnjom praksom redovnih sudova.
 44. Sud primećuje da se suština navoda podnosioca zahteva odnosi na, i) pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešno tumačenje važećih zakona od strane redovnih sudova i ii) povredu načela pravne sigurnosti zbog neujednačenosti sudske prakse u sličnim slučajevima.
- (i) Što se tiče navoda podnosioca u vezi sa pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem i pogrešno tumačenje važećih zakona od strane redovnih sudova**
45. S tim u vezi, Sud je, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i uzimajući u obzir njene karakteristike definisane u EKLJP-u, kao i načelo supsidijarnosti i doktrinu četvrtog stepena, stalno naglašavao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ i naglasio da nije njegova dužnost da se bavi greškama u činjenicama ili pogrešnom tumačenju i pogrešnoj primeni zakona, za koje se navodi da ih je učinio redovni sud, osim i u meri u kojoj su takve greške mogle da povrede prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om (vidi, slučajeve Suda: [KI128/18](#), podnosilac zahteva: *Limak Kosovo International Airport D.O.O., “Adem Jashari”*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. juna 2019. godine, stav 55; [KI62/19](#), podnosilac zahteva: *Gani Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. decembra 2019. godine, stavovi 56-57; [KI110/19](#), podnosilac zahteva: *Fisnik Baftijari*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 40).
 46. Sud je takođe više puta naglašavao da nije uloga ovog Suda da preispituje nalaze redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i da ne može da ocenjuje sam zakon koji je doveo dotle jedan redovan sud da usvoji jednu umesto neke

druge odluke. Da je drugačije, Sud bi delovao kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo prekoračenjem granica utvrđenih u njegovoj nadležnosti (vidi, slučaj ESLJP-a: *García Ruiz protiv Španije*, zahtev br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i tu korišćene reference; vidi i slučajeve Suda: [KI128/18](#), gore citiran, stav 56; i [KI62/19](#), gore citiran, stav 58).

47. Sud primećuje da su redovni sudovi detaljno obrazložili na osnovu kojih dokaza i na osnovu kojih materijalnih odredbi su doneli relevantne odluke, odgovarajući na navode podnosioca zahteva u vezi sa pogrešnim utvrđivanjem činjeničnog stanja i pogrešnom primenom materijalnog prava i nalazima veštačenja veštaka.
48. Prvo, Osnovni sud je, presudom [P.nr.2643/17] od 13. septembra 2021. godine, oglosio podnosioca zahteva krivim, jer je počinio krivično delo Ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 378. st. 9, u vezi st. 1 KZRK-a, izrekavši mu kaznu zatvora od 3 (tri) godine i dodatnu kaznu prema članu 62 st. 1 i 2, postav 2.5 KZRK-a zabrana upravljanja vozilom u trajanju od 2 (dve) godine. Osnovni sud je, između ostalog, u obrazloženju presude istakao: “[...] utvrđeno je, da je optuženi krivično delo izvršio iz nehata, te je suprotno članu 54. ZBDSK-a doveo u opasnost živote ljudi, nije prilagođavao brzinu vozila, nakon što je prošao raskrslu, dok je na semaforu bilo upaljeno žuto svetlo, iako je nakon toga izvršio naglo kočenje pošto se kretao minimalnom brzinom od 92.73 km/h, na putu gde je ograničenje brzine bilo 60 km/h, svojim vozilom udario pešakinju-povređenu, sada pokojnu, B. C., koja je prešla put van pešačkog prelaza, koja je od udarca preminula na licu mesta, pa je sud utvrdio da je optuženi krivično odgovoran, jer ne postoje okolnosti koje isključuju njegovu krivičnu odgovornost”.
49. Isto tako, Apelacioni sud je presudom [PA1.nr.1306/21] odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva, dajući odgovor na navode podnosioca zahteva u vezi sa stepenom odgovornosti poginule B.C zbog pokušaja da pređe put van pešačkog prelaza, gde je, između ostalog, istakao: “[...] Prvo stepeni sud iz izvedenih dokaza na glavnom pretresu, odnosno iz iskaza svedoka koje su predložile stranke, kao i materijalnih dokaza a posebno iz mišljenja i zaključka veštaka saobraćaja Inž. F. B. od 17.04.2017. godine na kraju veštačenja je konstatovao da se vozač vozila „Fiat Punto“ pre udesa kretao iz pravca Prištine ka Kosovu Polju i da je na tom delu puta ograničenje brzine 60 km/h dok je vozač vozila Fiat imao minimalnu brzinu od 92.73 km/h pre početka kočenja dok je na semaforu bilo upaljeno žuto svetlo i da je vozač poštovao ograničenje brzine od 60 km/h stao bi pre raskrslu u žutom vremenskom intervalu od 4 sekundi, udes ne bi bilo izazvan i da radnja pešakinje tokom prelaska puta van pešačkog prelaza ne bi bila doprinos nezgodi. ”.
50. Na kraju, što se tiče navoda podnosioca zahteva, odlučio je i Vrhovni sud, koji je odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti i potvrdio u celosti presudu Apelacionog suda. S tim u vezi, Vrhovni sud je, presudom [Pml. br. 280/2021], u vezi sa iskazima stepenom odgovornosti aktera saobraćajne nesreće i iskazima svedoka odbrane, obrazložio: *Prvostepeni sud ne samo da je izneo sadržaj formalnih i materijalnih dokaza koje je sproveo, već je i opširno obrazložio razloge zbog kojih je doneo takvu odluku (str. 6, 7 i 8 prvo stepene presude). Naime, odbrana, iskaz svedoka B. Sh.-suvozač osuđenika, razlikovala se od materijalnih dokaza i nalaza veštačenja, samo po tome što je na raskrslu osuđeni prošao zeleno svetlo i vozio brzinom od 60-70 km/h. Osuđeni nije pružio odbranu na glavnom pretresu, a sud u presudi nije naveo njegovu odbranu (takvi iskazi su davani tokom policijskog saslušanja). Međutim, veštak je, na osnovu materijalnih dokaza a posebno video snimka semafora, utvrdio da je on kod semafora*

neposredno pre udesa, prošao na žuto svetlo i u trenutku udesa vozio brzinom od 92.73 km/h iako je brzina bila ograničena na 60 km/h. Veštak nije zanemario prelazak puta od strane pešakinje na mesto gde je prelaz zabranjen, ali je utvrdio da je žuto svetlo na semaforu trajalo 4 sekunde, rastojanje između pešakinje i automobila u trenutku kada je ona krenulo da prelazi put bila je preko 51 m, pešaku je bilo potrebno vreme od 2 sekunde da pređe ovaj deo puta i došlo se do zaključka da ne bi došlo do kontakta između vozila i pešakinje, u slučaju da je osuđeni vozio brzinom kojom je dozvoljeno tako da pešakinja nije doprinela nastanku udesa. U prvo stepenoj presudi ne nedostaje obrazloženje ovih bitnih činjenica i za svaki deo presude daju se obrazloženja i pravni razlozi.”.

51. Sud primećuje da su redovni sudovi detaljno obrazložili navode podnosioca zahteva, uključujući i navod u vezi sa nalazima veštaka svedočenjima svedoka i načinom odmeravanja stepena odgovornosti. S tim u vezi, Sud primećuje da su redovni sudovi dali odgovore na sve navode podnosioca zahteva.
52. Stoga, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva imao priliku da izvuče korist iz kontradiktornog postupka i da je imao priliku da iznese navode i dokaze koje je smatrao važnima za svoj slučaj u različitim fazama postupka; imao je priliku da efikasno ospori navode i dokaze koje je iznela suprotna strana; redovni sudovi su saslušali i razmotrili sve njihove navode, koji su, objektivno gledano, bili od značaja za rešavanje slučaja, te da su detaljno izneti činjenični i pravni razlozi osporene odluke, a samim tim je i postupak u celini, bio pravičan (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stavovi 29 i 30; vidi takođe, slučaj Suda: [KI22/19](#), podnosilac zahteva: *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42).
53. Sud naglašava da u okolnostima konkretnog slučaja, podnosilac zahteva u vezi sa navodima o povredi zakonskih odredbi, ističe da su redovni sudovi povredili zakonske ZKPK i KZRK, međutim on ne potkrepljuje to ni na jedan način niti argumentuje pred Sudom kako je to tumačenje važećeg zakona od strane redovnih sudova moglo biti „očigledno pogrešno“, što je rezultiralo „proizvoljnim“ ili „očigledno neobrazloženim“ zaključcima za podnosioca zahteva ili kako postupci pred redovnim sudovima, u celini, možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da su redovni sudovi uzeli u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja, navode podnosioca zahteva i da su ih jasno obrazložili (vidi, slučajeve Suda: [KI64/20](#), podnosilac zahteva: *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. avgusta 2020. godine, stav 41, i [KI22/19](#), gore citiran, stav 43).
54. Stoga, Sud zaključuje da su navodi podnosioca zahteva (i) navodi koji spadaju u kategoriju „četvrtog stepena“ i kao takvi su, ti navodi podnosioca zahteva očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je definisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

(ii) Što se tiče navoda podnosioca u vezi sa povredom načela pravne sigurnosti zbog nejednačenosti sudske prakse u sličnim slučajevima

Opšta načela

54. Što se tiče osnovnih načela koja se odnose na doslednost sudske prakse, Sud podseća da je sudska praksa ESLJP-a dovela do četiri osnovna načela koja karakterišu analizu u pogledu doslednosti sudske prakse, a to su: (i) pravna sigurnost; (ii) ne postoji stečeno

- pravo na usaglašenost sudske prakse; (iii) razlika nije nužno u suprotnosti sa EKLJP; i (iv) isključenje očigledne proizvoljnosti.
55. Kada je u pitanju prvo načelo, ESLJP se usredsredio na načelo pravne sigurnosti koje je u ovom kontekstu ugrađeno u sve članove EKLJP-a i predstavlja jedan od osnovnih aspekata vladavine prava (vidi predmet ESLJP-a [Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske](#), zahtev br. 13279/05 presuda od 20. oktobra 2011. godine, stav 56). Ovo načelo garantuje određenu stabilnost u pravnim situacijama i doprinosi poverenju javnosti u sudove. Uporna nedoslednost u sudskoj praksi može dovesti do stanja pravne nesigurnosti koje dovodi do smanjenja poverenja javnosti u pravosudni sistem, a to poverenje nesumnjivo predstavlja jednu od ključnih komponenata države koja se zasniva na vladavini prava (vidi, u ovom kontekstu, predmet ESLJP-a [Hayati Çelebi i drugi protiv Turske](#), zahtev br. 582/05 presuda od 9. februara 2016. godine, stav 52; i [Ferreira Santos Pardal protiv Portugalije](#), zahtev br. 30123/10 presuda od 30. jula 2015. godine, stav 42; vidi, takođe, slučaj Suda [KI42/17](#), podnosilac *Kushtrim Ibraj*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. januara 2018. godine, stav 33 i slučaj Suda [KI175/20](#), podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. aprila 2021, stav 55).
56. Kada je reč o drugom načelu, ESLJP je utvrdio da zahtevi pravne sigurnosti i zaštite legitimnog poverenja javnosti, ipak ne garantuju stečeno pravo na usaglašenost sudske prakse. Sam po sebi, razvoj sudske prakse nije u suprotnosti s valjanim sprovođenjem pravde budući da bi propust u održavanju dinamičnog i evolutivnog pristupa sadržao u sebi opasnost od sprečavanja reformi ili osujećivanja kontinuiranog poboljšanja (vidi, između ostalog, predmete ESLJP-a [Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske](#), citiran u tekstu iznad, stav 58; i [Lupeni Grkokatolička parohija i drugi protiv Rumunije](#), zahtev br. 76943/11 presuda od 29. novembra 2016. godine, stav 116; i vidi, takođe, slučaj Suda [KI42/17](#), podnosilac *Kushtrim Ibraj*, citiran u tekstu iznad, stav 34 i slučaj Suda [KI175/20](#), podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, citiran u tekstu iznad, stav 56).
57. Što se tiče trećeg načela, ESLJP je utvrdio da je mogućnost oprečnih sudskih odluka svojstvena karakteristika svakog sudskog sistema zasnovanog na mreži osnovnih i žalbenih sudova ovlašćenih da sude u oblasti svoje teritorijalne nadležnosti. Takve razlike se mogu javiti čak i unutar istog suda. One se, same po sebi, ne mogu smatrati suprotnima EKLJP-u (vidi, predmete ESLJP-a [Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske](#), citiran u tekstu iznad, stav 51; [Albu i drugi protiv Rumunije i šezdeset tri \(63\) druge predstavke](#), zahtev br. 34796/09 presuda od 10. maja 2012. godine, stav 34; [Santo Pinto protiv Portugalije](#), zahtev br. 39005/04 presuda od 20. maja 2008. godine, stav 41; i [Lupeni Grkokatolička parohija i drugi protiv Rumunije](#), citiran u tekstu iznad, stav 122; i vidi, takođe, slučaj Suda [KI42/17](#), podnosilac *Kushtrim Ibraj*, citiran u tekstu iznad, stav 35 i slučaj Suda [KI175/20](#), podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, citiran u tekstu iznad, stav 57).
58. Naposljetku, i u vezi sa četvrtim načelom, ESLJP je dosledno naglašavao da nije njegova dužnost, osim u slučajevima očigledne proizvoljnosti, da dovodi u pitanje način na koji domaći sudovi tumače nacionalno zakonodavstvo (vidi, na primer, predmete ESLJP-a [Adamsons protiv Letonije](#), zahtev br. 3669/03 presuda od 24. juna 2008. godine, stav 118; i [Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske](#), citiran u tekstu iznad, stav 50) i da, u načelu gledano, nije njegova funkcija da poredi različite odluke sudova, čak i ako su one donete u na izgled sličnim postupcima. On mora da poštuje nezavisnost sudova.

Osim toga, ESLJP je naglasio da ne može biti govora o razlikama u sudskoj praksi ukoliko su činjenična stanja u predmetima objektivno različita (vidi, u ovom kontekstu, predmet ESLJP-a [Uçar protiv Turske](#), zahtev br. 52392/99 odluka od 29. septembra 2009. godine). Isto tako, ne može se smatrati kako različito postupanje u dva spora izaziva koliziju sudske prakse onda kada je to različito postupanje opravdano razlikama u činjeničnim situacijama o kojima je reč (vidi, predmete ESLJP-a [Hayati Celebi i drugi](#), zahtev br. 582/05 presuda od 9. februara 2016. godine, stav 52; kao i [Lupeni Grkokatolička parohija i drugi protiv Rumunije](#), citiran u tekstu iznad, stav 116).

59. Takođe, Sud primećuje da pristup ESLJP-a prilikom analize razlika u sudskoj praksi varira u zavisnosti od činjenice da li se te razlike javljaju (i) u okviru jednog istog ogranka sudova ili (ii) između dva različita ogranka suda koji su jedan od drugog potpuno nezavisni. Druga situacija se odnosi na pravosudne sisteme koji se sastoje od više od jednog ogranka pravosudnog sistema, a pritom svaki taj ogranak ima svoj nezavisni vrhovni sud koji ne podleže zajedničkoj sudskoj hijerarhiji. Glavni predmet ESLJP-a koji se odnosi na nepostojanje doslednosti, odnosno na neusaglašenost sudske prakse, [Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske](#), spada u ovu kategoriju. U svakom slučaju, osnovna načela koja su ustanovljena ovim predmetom, koriste se i prilikom procene razlika u vezi sa sudskom praksom i u predmetima koji pripadaju prvoj kategoriji, odnosno onim sa jedinstvenim sudskim sistemom, što bi bio slučaj u kontekstu pravnog sistema Republike Kosovo.
60. Pozivajući se na gore utvrđena načela, Sud dalje naglašava da ESLJP koristi tri osnovna kriterijuma da bi utvrdio da li navodna razlika predstavlja povredu člana 6. EKLJP, a to su: (i) da li su razlike u sudskoj praksi “*duboke i dugotrajne*”; (ii) da li unutrašnje pravo predviđa mehanizme koji mogu da reše takve neusaglašenosti; i (iii) da li su ti mehanizmi primenjeni i kakvo je bilo njihovo dejstvo (u ovom kontekstu, vidi predmete ESLJP-a [Beian protiv Rumunije](#) zahtev br. 30658/05 (br. 1), presuda od 6. decembra 2007. godine, stavovi 37-39; [Lupeni Grkokatolička parohija i drugi protiv Rumunije](#), citiran u tekstu iznad, stavovi 116-135; [Jordan Jordanov i drugi protiv Bugarske](#) zahtev br. 23530/02 , presuda od 2. jula 2009. godine, stavovi 49-50; [Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske](#), citiran u tekstu iznad, stav 53; i [Hayati Celebi i drugi protiv Turske](#), citiran u tekstu iznad, stav 52; i vidi, takođe, slučaj Suda [KI42/17](#), podnosilac [Kushtrim Ibraj](#), citiran u tekstu iznad, stav 39 i slučaj Suda [KI175/20](#), podnosilac [Kosovska agencija za privatizaciju](#), citiran u tekstu iznad, stav 60).
61. U ovom kontekstu, Sud takođe ponavlja da nije njegova funkcija da upoređuje različite odluke redovnih sudova, čak i ako su donete u naizgled sličnim postupcima. On je dužan da poštuje nezavisnost sudova. Pored toga, u takvim slučajevima, odnosno slučajevima navoda o ustavnim povredama osnovnih prava i sloboda kao rezultat razlika u sudskoj praksi, podnosioci zahteva moraju Sudu predstaviti relevantne argumente u vezi sa činjeničnom i pravnom sličnošću predmeta za koje tvrde da su različito rešeni od strane redovnih sudova, što je rezultiralo razlikama u sudskoj praksi i što je moglo rezultirati povredama njihovih ustavnih prava i sloboda zagarantovanih članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP.

Primena gore navedenih načela na okolnosti konkretnog slučaja

62. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da je u njegovom slučaju Osnovni sud u Prištini prilikom odmeravanja kazne odlučio i postupio u suprotnosti sa svojom sudskom praksom i sudskom praksom drugih Osnovnih sudova na Kosovu.

63. Sud naglašava da on ocenjuje doslednost sudske prakse Osnovnog suda samo u odnosu na povrede koje navodi podnosilac zahteva. Shodno tome, nepostojanje doslednosti u sudskoj praksi bi moralo rezultirati povredom osnovnih prava i sloboda podnosioca zahteva. Da bi se ustanovila takva povreda i utvrdilo da su osnovna prava i slobode podnosioca zahteva povređena kao rezultat “*dubokih i dugotrajnih razlika*” u relevantnoj sudskoj praksi, činjenične i pravne okolnosti slučaja podnosioca zahteva moraju biti potpuno identične onima na koje se on poziva.
64. U prilog svojim argumenatima, podnosilac zahteva je priložio zahtevu presudu broj P.nr.559/2019 Osnovnog suda u Prištini–Ogranak u Podujevu od 26. oktobra 2020. godine, presudu broj P.nr.384/19, Osnovnog suda u Prištini-Ogranak u Podujevo od 26. marta 2021 godine, Presudu broj P.nr.2805/19, Osnovnog suda u Prištini–Opšti departman- Krivično odeljenje od 16. novembra 2021 godine i presuda broj P.nr.614/19, Osnovnog suda u Prištini, Ogranak u Lipljanu od 26. novembra 2019. godine, navodeći da su u tim predmetima Osnovni sudovi izrekli blaže zatvorske kazne za počinjena krivična dela.
65. Pozivajući se na navedene odluke, Sud primećuje:
- Da je presudom [P.nr.559/2019] Osnovnog suda u Prištini–Ogranak u Podujevu od 26. oktobra 2020. godine, izrečena zatvorska kazna u trajanju od 6 (šest) meseci licu zbog izazivanja saobraćajne nesreće sa smrtnim ishodom odnosno zbog udaranja pesaka na magistralnom putu i to na deonici koja nema obeleženi pešačkom prelazu čime je izvršio krivično delo Ugrožavanje javnog saobraćaja, iz člana 370. stav 9, u vezi sa stavom 6 i stavom 1, KZRK-a.;
 - Da je presudom [P.nr.384/19] , Osnovnog suda u Prištini-Ogranak u Podujevo od 26. marta 2021 godine, zbog izvršenja krivičnog dela Napada, iz člana 187. stav 3, KZRK-a, odnosno zbog fizičkog nasrtaja na drugo lice, izrečena je uslovna kazna licu odnosno kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) meseci, kazna koja se neće izvršiti ako optuženi u roku od jedne (1) godine, ne izvrši novo krivično delo, nakon što ova presuda postane pravosnažna .
 - Da je presudom [P.nr.2805/19] Osnovnog suda u Prištini–Opšti departman-Krivično odeljenje od 16. novembra 2021 godine, izrečena zatvorska kazna u trajanju od jedne (1) godine licu zbog izazivanja saobraćajne nesreće odnosno krivičnog dela Ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 370. stav 9, u vezi sa stavom 6 i 1, KZRK-a. prilikom koje su lica pretrpela lakše i teške telesne povrede a jedno lice je izgubilo život, u ovoj saobraćajnoj nesreći je greškom osuđenog došlo do sudara autobusa i automobila.
 - Da je presudom [P.nr.614/19] Osnovnog suda u Prištini, Ogranak u Lipljanu od 26. novembra 2019. godine izrečena zatvorska kazna licu u trajanju od 1 godine zbog izazivanja saobraćajne nesreće sa smrtnim ishodom, u ovoj saobraćajnoj nesreći je greškom osuđenog došlo do sudara dva automobila čime je izvršio krivično delo Ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 370. stav 9 u vezi sa stavom 6 i stavom 1. KZRK-a.
66. Na osnovu gornjih referenci, Sud smatra da podnosilac zahteva nije uspeo da argumentuje da su “*duboke i dugotrajne razlike*” u sudskoj praksi Osnovnih sudova, osim u pogledu pravnih okolnosti potpuno identične i u pogledu činjeničnih okolnosti

sa pojedinim predmetima na koje se poziva. U tom kontekstu, Sud naglašava da se tvrdnja o nedoslednosti u odlučivanju ne može izgraditi samo na osnovu sličnosti slučaja u pogledu činjeničnih okolnosti.

67. Pored toga, u svetlu okolnosti konkretnog slučaja, Sud je našao da nije utvrđeno postojanje sličnosti činjeničnih okolnosti konkretnog slučaja sa slučajevima na koje se poziva podnosilac zahteva. Između ostalog, Sud je primetio da čak ni između samih slučajeva na koje se on pozvala nema sličnosti u pogledu činjeničnih okolnosti slučaja.
68. Shodno tome, Sud smatra da je navod (ii) podnosioca zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama jer podnosilac zahteva nije dovoljno i ubedljivo dokazala svoju tvrdnju o povredi člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP zbog nedoslednosti sudske prakse, kao što je definisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

Zaključak

69. Kao rezime, Sud, na osnovu standarda uspostavljenih u njegovoj sudskoj praksi i sudskoj praksi ESLJP-a, utvrđuje da podnosilac zahteva ni na koji način nije dovoljno dokazala i potkrepila svoje tvrdnje o povredi prava zagantovanih Ustavom i EKLJP.
70. Stoga, Sud zaključuje da zahtev u celosti treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovan jer se ovi navodi podnosioca zahteva kvalifikuju kao navodi koji spadaju u kategoriju (i) navodi „četrtoq stepena“ i kategoriju (ii) navodi sa „ *odsustvom očigledne ili evidentne povrede*“. Prema tome, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. i 47. Zakona i u skladu sa pravilima 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, dana 12. aprila 2023. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani